

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 38. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 27. juni 2012
Tidspunkt: Kl. 08.00
Sted: Vær. 2-080

Til stede: Eva Kjer Hansen (V) formand, Benny Engelbrecht (S) næstformand, Trine Bramsen (S), Sofie Carsten Nielsen (RV), Steen Gade (SF), Per Clausen (EL), Lykke Friis (V), Karina Adsbøl (DF)

Desuden deltog: Europaminister Nicolai Wammen og statsminister Helle Thorning-Schmidt

Næstformanden ledede forhandlingerne under dagsordenens punkt 1.

FO **Punkt 1. Pagt for vækst og beskæftigelse, herunder særligt udvidelse af den Europæiske Investeringsbanks kapitalgrundlag**

EUU alm. del (11) – bilag 508 (aktuelt notat af 26/6-12)

Europaministeren: Jeg vil gerne starte med at takke udvalgsmedlemmerne for, at vi har kunnet mødes så tidligt her til morgen, så jeg kan forelægge denne sag til forhandlingsoplæg.

Det drejer sig om vækst- og beskæftigelsespagten, som Det Europæiske Råd ventes at vedtage på Det Europæiske Råds møde den 28.-29. juni, det vil sige i morgen og fredag. Når jeg kommer til udvalget, er det fordi forhandlingssituationen har udviklet sig i den seneste tid. Regeringen ønsker at forelægge sagen til forhandlingsoplæg, da der nu må forventes yderligere elementer til vækst- og beskæftigelsespagten, som kan indebære, at der kan blive truffet beslutning om at øge kapitalgrundlaget for den Europæiske Investeringsbank med 10 mia. euro, hvilket naturligvis vil have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Der er nu lagt op til, at medlemmerne af Det Europæiske Råd på det kommende møde beslutter at vedtage en vækstpagt, der bærer den fulde titel "Pagt for Vækst og Beskæftigelse", og som vil optræde som et selvstændigt bilag til konklusionerne fra Det Europæiske Råd.

Vækstpagten indeholder en lang række forskelligartede tiltag, der fremmer vækst og beskæftigelse. Tiltagene kan opdeles i tre grupper, hvad angår tiltag på EU-niveau.

For det første er der de vækst- og beskæftigelsesfremmende politikker, som også har været centrale elementer i det danske formandskab, og som udvalget tidligere er blevet orienteret om. Det drejer sig om:

- Reform af det indre marked, hvor vækstpagten opregner resultaterne under det danske formandskab og opfordrer til vedtagelse af resterende forslag under cyprisk formandskab og fremsættelse af nye forslag i efteråret.
- Etablering af det digitale indre marked inden 2015.

- Reduktion af administrative byrder nationalt og på EU-niveau.
- Færdiggørelse af det indre marked for energi i 2014 samt opfordring til fuld udnyttelse af det nyligt vedtagne energieffektivitetsdirektiv.
- Målretning af EU's budget mod vækst og beskæftigelse.
- Opfordring til fremskridt i forhandlingerne om energibeskatning, fælles selskabsskattebase og rentebeskatningsdirektivet.
- Hurtig behandling af Kommissionens beskæftigelsespakke samt fremme af arbejdskraftens mobilitet.
- Understregning af at handel skal bidrage til vækst med opfordring til at fremme forhandlingerne med Singapore, Canada, Indien, Japan og USA.

Derudover arbejder det danske formandskab og Van Rompuy på at opnå enighed om patentet.

For det andet indeholder vækstpakken endvidere forslag om forøgede investeringer. Det drejer sig om:

- En styrkelse af EIB i form af en kapitaludvidelse på 10 mia. euro, som indbetales direkte af medlemslandene, hvilket jeg uddyber lidt senere.
- En bekræftelse af den indgåede aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet om en pilotfase for projektobligationer, som vil kunne generere projekter for 4,5 mia. euro.
- Støtte til omprogrammering af strukturfondsmidler med henblik på at understøtte vækst, beskæftigelse og uddannelse, hvor 20 mia. euro allerede er blevet omprogrammeret til støtte af forskning og udvikling, små og mellemstore virksomheder og ungdomsarbejdsløshed.

For det tredje er der i vækstpakten nogle overordnede elementer vedrørende styrket eurosamarbejde og finansiel stabilitet, som også ventes behandlet i den rapport om styrkelse af ØMU'en, som DER-formanden vil præsentere. Det konstateres, at finansiel stabilitet er et vigtigt grundlag for vækst og beskæftigelse i hele Europa. Der opfordres bl.a. til vedtagelse af Kommissionens forslag om bankresolution og indskydergaranti. Det fremgår også, at der er områder, hvor eurolandene og andre medlemslande, der måtte have lyst, vil øge koordinationen og integrationen af den økonomiske politik. Endelig henvises til europluspakten, hvori de deltagende lande vil uddybe den økonomiske koordination – herunder ved at udvikle og skærpe deres nationale tiltag – med henblik på at forbedre konkurrenceevne, beskæftigelse, holdbarheden af offentlige finanser, finansiel stabilitet og en højere grad af konvergens.

For så vidt angår selve ØMU-rapporten ventes der på det kommende møde i Det Europæiske Råd alene at være lagt op til igangsættelsen af en proces, hvor de mulige elementer vil kunne diskuteres fremadrettet, og der skal ikke tages stilling hertil fra dansk side på nuværende tidspunkt. ØMU-rapporten er dermed ikke en del af det mandat, som vi drøfter her i udvalget i dag.

Det er muligt, at der vil komme enkelte flere elementer ind i vækstpakken. Men dette ventes at være hovedelementerne.

Det væsentligste nye enkeltelement, som er udslagsgivende for, at jeg i dag vil bede om forhandlingsoplæg, er styrkelsen af Den Europæiske Investeringsbanks udlånskapacitet.

EIB og Kommissionen har fremlagt et forslag til at styrke EIB med et direkte kapitalindskud fra medlemsstaterne på 10 mia. euro, hvilket vil kunne give mulighed for at øge bankens udlån med ca. 60 mia. euro og dermed finansiere projekter, der kan fremme vækst og innovation.

Der lægges desuden op til en udvidelse af EIF's – European Investment Funds – aktiviteter. Det er dog ikke klart, om der lægges op til, at dette skal ske inden for rammerne af den foreslåede kapitaludvidelse for EIB på 10 mia. euro. Det er et af de spørgsmål, man i øjeblikket er ved at få klarhed over.

Det er klart, at en model med direkte kapitalindskud fra medlemslandene også vil have statsfinansielle konsekvenser. Da Danmarks finansieringsandel er 2,27 pct., vil en paid-in kapitaludvidelse på 10 mia. euro indebære et dansk bidrag på ca. 1,7 mia. kr., som formentlig vil skulle indbetales inden 1. januar 2013. Dette vil ikke påvirke den offentlige saldo efter EU's definition, men vil øge Danmarks ØMU-bruttogæld med knap 0,1 pct.

Der ventes på Det Europæiske Råd bred støtte til den foreslåede kapitaludvidelse af EIB, hvorefter EIB's bestyrelse må forventes at vedtage en sådan kapitaludvidelse. Som nævnt vil det kunne give EIB mulighed for at øge sine udlån med 60 mia. euro. Og da EIB normalt alene finansierer 1/3 af projekter med 2/3 fra andre kilder, herunder privat kapital, vil dette igen kunne give mulighed for at frigive en samlet investeringskapacitet på ca. 180 mia. euro i vækstfremmende projekter. Forslaget udgør derfor et potentielt meget betydeligt bidrag til at sætte gang i væksten i Europa.

Regeringen støtter stærkt vedtagelsen af en vækstpagt på Det Europæiske Råd. Regeringen finder det vigtigt, at der gøres alt, hvad man kan, for at få Europa varigt ud af den økonomiske og finansielle krise. Forudsat at arbejdet med at få orden i de nationale økonomier fortsat står centralt i fokus – herunder gennem det styrkede økonomiske samarbejde i EU – vil tiltagene i en vækstpagt kunne yde et væsentligt supplement til at komme ud af vækstkrise. Det er således fortsat afgørende, at medlemslandene gennemfører finanspolitiske konsolideringer og strukturreformer, der sikrer holdbare offentlige finanser samt dynamiske og konkurrencedygtige økonomier.

Det er særligt tilfredsstillende for Danmark, at vækstpagten indeholder så mange af de sagsområder, som vi har arbejdet med under formandskabet. Det gælder bl.a. det indre marked, det digitale indre marked, handelspolitikken og energiefektiviseringsdirektivet.

For så vidt angår forslagene i vækstpagten vedrørende investering kan man fra dansk side støtte pilotfasen med projektobligationer, der også er en aftale, som Rådet har indgået med Europa-Parlamentet under det danske formandskab. Aftalen finansieres via omprioritering inden for det eksisterende budget og vil ikke have statsfinansielle konsekvenser for medlemslandene.

Fra dansk side kan man også støtte omprogrammering af strukturfondsmidlerne med henblik på at støtte vækst, beskæftigelse og uddannelse, og vi vil arbejde for, at dette så vidt muligt gennemføres inden for eksisterende EU-budgetrammer. Omvendt er Danmark principielt skeptisk over for forslagene, såfremt disse udmøntes på en måde, der øger medlemslandenes bidrag til EU's budget.

FO Det forhandlingsoplæg, som jeg vil anmode om indeholder følgende elementer:

- At vi på Det Europæiske Råd kan tilslutte os enighed om en EIB-kapitaludvidelse på omkring 10 mia. euro baseret på direkte kapitalindskud fra medlemslandene.
- At vi i øvrigt kan tilslutte os en vækstpagt med det skitserede indhold.

Per Clausen bad europaministeren bekræfte, at når udgangspunktet for den såkaldte vækstpagt er fortsatte strukturforandringer og finansiel konsolidering, så betyder det, at den politik, man har ført i EU i de seneste år, og som har medvirket til at skabe øget arbejdsløshed, vil fortsætte.

Han bad europaministeren forklare, hvad det er i vækstpagten, der konkret vil skabe beskæftigelse.

Når man siger, at nu har man en plan, som vil løse krisen, så går der tre måneder, og så kommer man med en ny plan. Der var altså ikke noget reelt indhold i den første plan.

Kernen i forslaget er, at man overfører mere magt til EU, men samtidig får man øget arbejdsløsheden.

Lykke Friis støttede regeringens forhandlingsoplæg.

Når man ser nærmere efter, er der ikke fundet ret mange nye penge. Det var hun i og for sig glad for, for det viser, at det ikke lykkedes præsident Hollande at komme igennem med en ufinansieret vækstpakke. Det er da glimrende, hvis man kan bruge pengene i strukturfondene på en bedre måde, men Lykke Friis ville advare mod, at man skabte for store forventninger med hensyn til, hvor stor betydning det vil have for konjunkturerne i Europa.

Hun ville gerne høre europaministerens vurdering af, hvor sandsynligt det er, at Den Europæiske Investeringsbank – som er det eneste sted, hvor der kommer nye penge – kan generere 60 mia. euro, idet hun henviste til, at en række forskere havde betegnet det som ønsketænkning, idet det forudsætter, at private investorer vil investere i kriseramte lande.

Til sidst spurgte Lykke Friis, om det er muligt for europaministeren at sige noget om, hvor sagen om patentet ligger.

Karina Adsbøl gik imod regeringens forhandlingsoplæg, som indebærer en yderligere koordinering af den økonomiske politik, hvilket Dansk Folkeparti er imod.

Når europaministeren siger, at der kan komme flere elementer ind, ved udvalget egentlig ikke, hvad det siger ja til.

Dansk Folkeparti mener, at patentdomstolen skal til folkeafstemning, fordi der er tale om afgivelse af suveræniteten.

Den Europæiske Investeringsbank skal udvides, og det danske bidrag hertil vil udgøre 1,7 mia. kr. Karina Adsbøl spurgte, om europaministeren var sikker på, at midlerne ville komme til udbetaling.

Europaministeren sagde til Per Clausen, at den vækstpagt, som man regner med at blive enige om, ligger fuldstændig i tråd med det, som den danske regering har stået for som formandskab, nemlig en politik som går på to ben. Der skal være styr på økonomien, og medlemslandene skal også tage initiativer, som sikrer vækst og beskæftigelse. Landene er fortsat ansvarlige for at holde styr på tingene og skal føre en ansvarlig økonomisk politik, men derudover skal de i fællesskab sætte nogle fornuftige ting i gang.

Europaministeren var aldeles uenig med Per Clausen i, at det ikke er noget, der virker. I den forbindelse pegede han på, at energieffektiviseringsdirektivet vil skabe hundredtusindvis af arbejdspladser, herunder formentlig ca. 2.000 arbejdspladser i Danmark. Hvis man får handelsaftalerne på plads, kan det give 2 millioner nye jobs i Europa. Det indre marked, som vi har haft i 20 år, har siden 1992 skabt 2,5 millioner nye arbejdspladser, og det har yderligere potentiale. Det såkaldte digitale indre marked, som handler om, hvordan vi handler på internettet, forventes at kunne give en stigning i BNP på 4 procentpoint, hvilket vil give Europas økonomi et kæmpe boost. Men alle disse forslag skaber ingen jobs, medmindre de vedtages. Derfor er det vigtigt, at de 27 lande sætter sig ned og sammen med Kommissionen og Europa-Parlamentet tager disse vigtige skridt fremad for at sikre, at der igen kommer gang i vækst og jobs i Europa. Det er fair nok, at Enhedslisten ikke vil være med til det, men europaministeren mente, at det, man gør, har stor betydning.

Som Lykke Friis er inde på, indebærer det, der er lagt frem, dels at man bruger de penge, der allerede er afsat i budgettet, bedre, dels at Den Europæiske Investeringsbank får mulighed for at sætte nogle nye ting i gang. Europaministeren var enig med Lykke Friis i, at det er vigtigt, at vi bruger EU's budget mere offensivt og målrettet, end tilfældet er i dag, og f.eks. bruger strukturfondsmidlerne mere direkte til at skabe jobs og beskæftigelse. Vi sidder i øjeblikket og forhandler om EU's budget for 2014-2020, hvor vi fra dansk side har den opfattelse, at vi skal bruge færre penge på landbrugsstøtte og på strukturfondene samt til administration, men til gengæld vil vi gerne investere mere i uddannelse, forskning og grøn teknologi.

Med hensyn til om de 10 mia. euro til Den Europæiske Investeringsbank vil have den effekt, der er lagt op til, sagde europaministeren, at han tidligere på ugen mødtes med chefen for Den Europæiske Investeringsbank, og at det var dennes opfattelse, at man kunne generere de 60 mia. euro, der er tale om. Det har hidtil vist sig, at det er en effektiv måde at gøre det på, når man giver pengene til Den Europæiske Investeringsbank. Men det er klart, at vi skal følge det tæt, idet vi har en interesse i, at de 180 mia. euro kommer ud at arbejde. Det er en del af Den Europæiske Investeringsbanks opgave, når den får udvidet sit kapitalgrundlag.

Det europæiske patent er en sag, det danske formandskab har arbejdet meget med, idet det i 30 år har været sådan, at de danske virksomheder skulle søge

patent mange steder, hvilket var dyrt og besværligt. Det er ikke nogen hemmelighed, at problemet er, om patentmyndigheden skal placeres i München, Paris eller London. Det danske formandskab håber, at vi sammen med van Rompuy kan få dette afklaret på det kommende topmøde, men det kræver selvfølgelig, at medlemslandene er parate til at finde en løsning i fællesskab. Med hensyn til forhandlingssituationen lige nu henviste europaministeren til erhvervsminister Ole Sohn.

Europaministeren havde respekt for, at Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti grundlæggende var uenig i vækstpacten, men betegnede det som ærgerligt, at man i en situation, hvor der er brug for at få folk i arbejde, vælger at sætte sig ned og sige, at det må nogle andre tage sig af.

Hvis man får opbakning til patentet, var det europaministerens håb, at der i det danske Folketing ville være bred opbakning til det.

Per Clausen bad europaministeren bekræfte, at konsekvenserne af den nedskæringspolitik, man har ført de sidste 5 år, retter det, man nu foreslår, på ingen måde op på. Man vil gøre den danske statskasse ansvarlig for den krise, der er i bankerne. Det går i den forkerte retning. Derfor forudså han, at man snart ville blive præsenteret for en ny plan, som skulle løse problemerne.

Han spurgte, om vi kan komme ud for nye interessante forslag til, hvordan magten kan flyttes fra det danske Folketing ned til EU.

Europaministeren sagde, at det, som virkelig har kostet arbejdspladser og vækst, er, at nogle lande ikke har haft styr på deres økonomi og derfor har måttet foretage en voldsom opbremsning. Derfor er det bedste, vi kan gøre, at fastholde to bens strategien.

Indskuddet i Den Europæiske Investeringsbank går ikke til nødlidende banker, men til vækst og beskæftigelse.

Med hensyn til yderligere skridt til koordinering mellem landene bliver der sat en proces i gang, hvor man nu vil undersøge de forskellige redskaber. Skulle det betyde, at vi skal træffe nye beslutninger i Danmark, så vil regeringen selvfølgelig vende tilbage til Europaudvalget og Folketinget. Men det, der foreligger her og nu, er de elementer, europaministeren havde beskrevet i sit forhandlingsoplæg.

Per Clausen havde set en lang række forslag om øget koordination, som fører magten væk fra det danske Folketing, og spurgte, om et stadig væk er europlus-pacten, der er udgangspunktet.

Han spurgte, om det nu er regeringens opfattelse, at der ikke er tale om en finanskrisen eller en gældskrisen, men at krisen hænger sammen med, at f.eks. Spanien havde et for stort underskud på statsregnskabet.

Karina Adsbøl sagde, at Dansk Folkeparti ikke var imod, at folk kom i beskæftigelse, men partiet var imod, at magten bliver fjernet fra det danske Folketing, og at EU skal bestemme.

Hun fastholdt, at udvalget ikke ved, hvad det tager stilling til, når europaministeren siger, der ligger nogle flere elementer.

Hvad sker der, hvis de andre lande ikke holder styr på deres økonomi?

Hun forstod, at vi øgede vores ØMU-gæld med 0,1 pct., hvilket hun fandt uforståeligt.

Europaministeren pegede i svaret til Per Clausen på, at vi har været med i en række beslutninger i EU, som har sat ind over for krisen. Det betyder ikke, at alle problemer er løst, men vi har truffet nogle nødvendige beslutninger. Næste fase er, at vi skal have gang i hjulene, hvilket han egentlig troede, Enhedslisten også mente var en god idé.

Med hensyn til om der er nogle lande, der ikke har ført en ansvarlig økonomisk politik, eller der er nogle banker, som har ført en uansvarlig udlånspolitik, sagde europaministeren, at der nok er tale om et både-og.

Skulle der hen ad vejen komme nogle forslag, som betyder, at vi skal afgive suverænitæt, er det naturligvis noget, Folketinget skal tage stilling til. Forhandlingsoplægget i dag går kun ud på, at vi skal komme med et indskud i Den Europæiske Investeringsbank.

Europaministeren svarede Karina Adsbøl, at vi ved, hvad vi tager stilling til. Det kan godt være, der kommer nogle nye forslag på bordet, men europaministeren havde beskrevet hovedelementerne i det, vi forventer der kan aftales. Det syntes europaministeren var fornuftigt, og han var glad for, at det danske formandskab kunne slutte med at få gennemført en vækst- og jobpagt.

Næstformanden oplyste, at Liberal Alliance via e-mail havde oplyst, at partiet var imod forhandlingsoplægget.

Næstformanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliancen havde ytret sig imod det.

Punkt 2. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd 28.-29. juni 2012

Det Europæiske Råd 28-29/06-12 – bilag 1 (brev fra formanden for DER til stats- og regeringscheferne vedr. opfølgning på møderne i DER)

Det Europæiske Råd 28-29/06-12 – bilag 2 (udkast til kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (11) – bilag 503 (udkast til konklusioner) (fortroligt) (papirbilag omdelt på: Det Europæiske Råd 28-29/06-12 - bilag 5)

EUU alm. del (11) – bilag 507 (Brev af 25/6-12 fra Van Rompuy med rapport "Towards a genuine Economic and Monetary Union")

EUU alm. del (11) – bilag 509 (brev fra formanden for Det Europæiske Råd om status for det indre marked) (papirbilag omdelt på: Det Europæiske Råd 28-29/06-12 - bilag 6)

Statsministeren: Som I alle ved, er der møde i Det Europæiske Råd den 28.-29. juni, torsdag og fredag. Som I også er klar over, er der tale om en ret tung dagsorden. Jeg regner med, at vi kommer til at diskutere særligt tre temaer, som vil stå centralt på topmødet.

For det første regner jeg med, at vi på mødet bliver enige om en job- og vækstpagt. Den vil indeholde en række konkrete tiltag for at fremme vækst og job i Europa. Det vil jeg komme tilbage til.

For det andet vil det kommende flerårige EU-budget være en del af diskussionen. Det skal gælde fra 2014 til 2020. Det er første gang, vi skal drøfte det blandt EU's stats- og regeringschefer. Det vil ske på baggrund af den indsats, der er sket under det danske formandskab for at drive denne sag fremad.

For det tredje vil der være en diskussion om den rapport om ØMU'en, som Van Rompuy fik til opgave at udarbejde på det uformelle topmøde i maj med bistand fra Kommissionsformanden, formanden for Eurogruppen og præsidenten for Den Europæiske Centralbank. Det oplæg er nu afleveret, og den diskussion vil både finde sted blandt de 27 i Det Europæiske Råd og på en efterfølgende frokost for eurolandene om fredagen.

Der vil selvfølgelig være et vist overlap mellem de tre hovedtemaer. F.eks. er det sådan, at diskussionen om EU's flerårsbudget vil indgå i vækstdiskussionen. Men af hensyn til vores fælles overblik vil jeg prøve at gennemgå de tre temaer hver for sig.

Først vækst- og jobpagten. På den allerførste side i det danske formandskabsprogram står der, at det danske formandskab vil arbejde for fornyet vækst i EU ved at levere konkrete resultater. Jeg er på den baggrund meget godt tilfreds med, at det tegner til, at vi på Det Europæiske Råd vil kunne afslutte det danske formandskab med at indgå en aftale om en egentlig jobpagt. Europaministeren har her til morgen her i Europaudvalget givet en grundig redegørelse om vækst-

og jobpagten, men jeg vil selvfølgelig også godt fremhæve en række elementer i jobpagten.

For det første fremhæves der i pagten en række initiativer, som hvert enkelt medlemsland skal gennemføre. Vi har under det danske formandskab lagt stor vægt på at gennemføre det europæiske semester. Det er dér, hvor vi på EU-niveau kommer med konkrete, landespecifikke anbefalinger, som det så er op til medlemslandene selv at gennemføre på nationalt niveau. Det arbejde bliver afsluttet på vores møde over de næste to dage. De horisontale anbefalinger vil så blive indarbejdet i vækst- og jobpagten. Det drejer sig bl.a. om, at hvert enkelt land skal føre en ansvarlig økonomisk politik og gennemføre reformer, som styrker væksten og jobskabelsen i de enkelte lande. Det kan umiddelbart lyde banalt, at man skal det, men virkeligheden har desværre vist, at ikke alle lande har fulgt den kurs med at føre en ansvarlig økonomisk politik. Derfor synes jeg, det er rigtigt og helt på sin plads, at det indgår i vækstpagten. Hvert enkelt medlemsland har et nationalt ansvar for at gennemføre de nationale reformer, som det skal gennemføre. Det er nationale reformer, som kan understøtte vækst og beskæftigelse. Ikke bare til gavn for medlemslandet selv, men også til gavn for hele Europa. Det er vel egentlig hovedlektionen fra hele den krise, vi har været igennem. Vi er afhængige af hinanden i Europa, og når det går skidt i det ene land, smitter det af på andre lande.

For det andet indeholder vækst- og jobpagten en række initiativer på EU-niveau, hvis formål er at skabe vækst og beskæftigelse. Det drejer sig bl.a. om en række af de sager, som der har været arbejdet med under det danske formandskab. Det er sager, der vedrører det indre marked. Vi er nået langt under det danske formandskab med de sager, og nu er det så vigtigt, at vi bruger det momentum, der er, til at komme i mål med resten af de elementer, som ligger i Kommissionens akt for det indre marked. Ligesom vi også skal styrke gennemførelsen og håndhævelsen af de regler, vi nu har vedtaget, så vi opnår den ønskede væksteffekt.

Jeg vil gerne fremhæve en række konkrete vækstinitiativer, som er en del af vækstpagten. Det drejer sig om en pilotfase for projektobligationer. Det er noget, vi har indgået en aftale om under det danske formandskab. Kommissionen vurderer, at vi ved at afsætte 230 mio. euro inden for EU's budget kan skabe projekter for helt op mod 4,5 mia. euro til at forbedre EU's infrastruktur.

Der tegner sig, som det også er blevet fremlagt her til morgen af europaministeren her i udvalget, en enighed om en kapitaludvidelse til Den Europæiske Investeringsbank på 10 mia. euro. Det vil gøre det muligt for Den Europæiske Investeringsbank at øge sine indlån med ca. 60 mia. euro. De penge skal bl.a. gå til lån til små og mellemstore virksomheder, som vil få mulighed for at få startet nye projekter op og derved får mulighed for at skabe nye arbejdspladser. Kapitalforøgelsen vil højst sandsynligt ske via bidrag fra medlemslandene. For Danmarks vedkommende indebærer det et kapitalindskud på 1,7 mia. kr. Det er rigtigt mange penge, men det er regeringens samlede vurdering, at det også vil være i Danmarks interesse at bidrage. Det vil være en af de helt konkrete måder, hvorpå man kan få sparket gang i Europa igen.

Der er også en række øvrige elementer, som indgår i denne pagt. Vi skal være bedre til at udnytte EU's strukturfonde, og vi skal være bedre til at bruge EU's flerårige budget til at skabe vækst og beskæftigelse. Der indgår også en styrkelse af EU's eksterne handelsrelationer og en handlingsplan rettet mod skattesnyd. Der åbnes også for, at lande, der måtte ønske det, kan gå videre i koordineringen af deres økonomiske politik. Det vil jeg vende tilbage til, når jeg taler lidt om ØMU-rapporten.

På de fire topmøder, som har været holdt under det danske formandskab, har vi haft vækst og beskæftigelse som et væsentligt tema hver eneste gang. På mange måder mener jeg derfor, man kan tale om, at vi har sluttet en cirkel for det danske formandskab ved at slutte med en egentlig vækst- og jobpagt.

Vedtagelsen af vækst- og jobpagten betyder selvfølgelig ikke, at krisen nu er overstået, og at vi rundt om det næste hjørne kan regne med, at negativ vækst er vendt til positiv vækst og nye jobs. Desværre er det ikke så enkelt igen. Men jeg synes godt, man alligevel kan sige, at EU med denne vækstpagt er med til at skubbe udviklingen i den rigtige retning. Og så påhviler der i øvrigt medlemslandene et stort ansvar for, at de også nationalt følger op på de reformer, som er nødvendige for at bakke op om væksten.

Det var vækstpagten.

Det andet emne er den flerårige finansielle ramme. Det er en af de store og komplekse sager, som vi har behandlet under det danske formandskab. EU-budgetforhandlinger er, som de fleste ved, noget, som alle har en mening om. De meninger, deltagerne har, er ikke altid identiske. I december 2011 fik det danske formandskab den opgave af Det Europæiske Råd, at vi skulle skabe et grundlag for, at forhandlingerne kunne afsluttes efter det danske formandskab, altså i andet halvår af 2012. Det grundlag har vi skabt. Den metode, vi har brugt, har været at udvikle en såkaldt forhandlingsboks. Forhandlingsboksen indeholder alle de overordnede elementer, som vil være en del af den endelige aftale. Forhandlingsboksen har været genstand for politisk drøftelse flere gange, både i Det Generelle Råd og i Økofin. I budgetforhandlinger er det ofte sådan, at alle ikke er helt tilfredse, før der er indgået en endelig aftale. Og det er de heller ikke nødvendigvis efter, at der er indgået en aftale. Det har været afspejlet i de forskellige synspunkter, der har været fremført om vores forhandlingsboks. Sådan er det, når man diskuterer budget. Men jeg synes, det på mange måder er lykkedes at finde en passende balance mellem ofte meget modstridende synspunkter, som landene har i forhold til EU's budget.

På Det Europæiske Råd giver jeg stafetten videre til det cypriske formandskab, til min cypriske kollega, og til Van Rompuy, som er ansvarlige for at føre det videre. Det er klart, at det vanskeligste arbejde ligger stadig foran os. Vi vil tage hul på forhandlingerne på torsdag med en mere overordnet diskussion af, hvordan EU's fælles budget bedst muligt kan understøtte vækst og beskæftigelse i Europa. Det er selvfølgelig ikke bare for Danmark, men for alle lande en helt afgørende diskussion. Vi skal forstå, at vi er i en situation, hvor de nationale budgetter er under pres. Så er det helt afgørende at bruge EU's budget på den bedst

mulige måde. Der er her i Folketinget en bred opbakning til, at vi forsøger at dreje EU's budget i retning af mere fokus på forskning, uddannelse og klima. Det vil selvfølgelig være noget af det, vi vil kæmpe for i de forhandlinger, som kommer.

Det var den flerårige finansielle ramme.

Det tredje hovedtema vil som sagt være rapporten om ØMU'en, som Van Rompuy har udarbejdet i løbet af denne uge. Vi skal have en drøftelse af rapporten blandt de 27 medlemslande, og så regner jeg med, at eurolandene også, efter at Det Europæiske Råd er slut, vil have deres egen drøftelse om disse forhold. Det synes jeg er naturligt, da mange af elementerne i rapporten vedrører eurolandene. Rapporten og diskussionen på dette rådsmøde vil være starten på en proces, som vil fortsætte på de kommende møder i Det Europæiske Råd, altså på de møder vi har i oktober og december. Derfor tror jeg ikke, man skal forvente nogle meget håndfaste konklusioner vedrørende rapporten på dette møde. Det vigtigste vil være at få fastlagt en proces for det videre forløb. Jeg forventer, at den proces vil være åben for ikke-eurolande, som vil deltage i de diskussioner, der skal være i oktober og december. Men det er også klart, at der vil være forslag, der vedrører eurolandene.

Rapporten indeholder initiativer, som overordnet falder inden for fire hovedoverskrifter:

1. Integration af ØMU'ens finansielle ramme.
2. Forskellige elementer vedrørende fiskal eller finanspolitisk integration.
3. Spørgsmål vedrørende koordination af de økonomiske politikker.
4. Endelig fremhæver rapporten en styrket involvering af både de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet i forhold til disse beslutninger.

Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed for dem, der følger den europæiske diskussion, at der foregår en temmelig intens diskussion om euroens fremtid i øjeblikket. Selv om der er sket utroligt meget i løbet af de sidste seks måneder, hvor vi har haft formandskabet, er det klart, at krisen ikke er ovre, og at mange eurolande fortsat befinder sig i en meget vanskelig økonomisk situation. Derfor synes jeg egentlig også, det er naturligt, at der til stadighed er en diskussion om, hvordan vi indretter eurosamarbejdet bedst muligt. Det er så den diskussion, vi tager hul på de næste to dage. Med risiko for at forsimple en meget kompleks diskussion er det vel fair at sige, at den overordnede diskussion står mellem på den ene side eurolandene, som ønsker at indføre euroobligationer og oprette en bankunion, som indebærer en højere grad af fælles hæftelse for gæld. Det er et stort skridt, og der er nogle lande, som befinder sig på den fløj. På den anden side er der nogle lande, som er skeptiske, og som har påpeget, at det kun kan komme på tale, hvis der tages yderligere skridt i retning af en finansunion, en fiskal union, hvor der er en styrket kontrol med de enkelte landes finanspolitiske beslutninger. Det er et synspunkt, som er opsummeret i det, som siges fra Tyskland: "Ingen fælles hæftelse uden fælles kontrol."

Derfor indeholder rapporten også forslag, som går i retning af at styrke den finansielle disciplin, og forslag, som indebærer en større grad af fælles hæftelse. Jeg

tror, den fremadrettede diskussion i høj grad vil handle om at finde en balance mellem de to hovedspor, de to hensyn.

Selv om Danmark ikke er med i euroen, så følger vi selvfølgelig diskussionen meget tæt, fordi vi ved, at udviklingen i eurozonen har stor betydning for dansk økonomi. Nu må vi så se, hvordan diskussionen udvikler sig, og om der kommer konkrete forslag på bordet, som vil være relevant for os som ikke-euroland. Hvis der er forslag, som er åbne for ikke-eurolande, så vil det kræve en meget grundig vurdering af de konkrete forslag, før vi kan tage endelig stilling til dem. Det gælder ikke mindst, som jeg ser det, forslaget om den fælles bankunion, som kan indebære suverænitetsafgivelse og medføre væsentlige økonomiske konsekvenser for staten og banksektoren. Vi må selvfølgelig afvente den videre diskussion og de konkrete forslag, før vi kan tage endelig stilling til disse ting. Men jeg vil også gerne sige, at på det foreliggende grundlag har jeg svært ved at se, at Danmark vil kunne deltage i en bankunion, hvis det indebærer, at danske skatteborgere skal hæfte for gæld i andre lande. Vi vil selvfølgelig under alle omstændigheder – det siger sig selv – respektere vores euroforbehold fuld ud. Men jeg syntes, det andet var vigtigt at sige.

Det var de tre hovedemner. Der er selvfølgelig også andre emner på Det Europæiske Råd. Jeg regner med, at Det Europæiske Råd vil bekræfte Det Generelle Råds beslutning om at indlede optagelsesforhandlinger med Montenegro. Der vil være en tekst om nuklear energi. Der vil være en tekst, som opsummerer det store arbejde, som det danske formandskab har udført, når det handler om asyl, migration og Schengensamarbejdet. Endelig regner jeg med, at Det Europæiske Råd i stærke vendinger vil fordømme den fortsatte vold mod civile i Syrien. Det er fuldstændig uacceptabelt, at regimet ikke accepterer og ikke gennemfører Annan-planen. Sikkerhedsrådet må nu leve op til sit ansvar. Det vil også være en del af konklusionerne.

Dette er den sidste forelæggelse, jeg har som formandskab. Jeg kommer også i næste uge, så vidt jeg ved, men jeg vil godt sige tak til Folketingets Europaudvalg for samarbejdet. Det har været meget intenst. Jeg ser frem til at fortsætte samarbejdet med Europaudvalget, også når formandskabet er slut. Også fremover vil vi se meget til hinanden. Tak for det.

Per Clausen var helt enig med statsministeren i, at vækst- og jobpagten ikke løste EU's krise. I realiteten mente han ikke, den indeholdt noget nyt, som kunne give en forventning om, at beskæftigelsen ville stige.

Han forstod, at statsministeren nu mente, det europæiske semester var blevet en slags jobgenerator, og spurgte, hvilke nye elementer der indgik i det, som kunne bevirke noget sådant.

Der sker måske ikke så meget med hensyn til den fortsatte koordinering i eurolandene, men er det, statsministeren nu siger, udtryk for et holdningskifte, idet regeringen tidligere har sagt, at vi ville være med i europluspagten og finanspagten så langt, vi overhovedet kunne uden at komme i konflikt med forbeholdet. Nu

siger statsministeren, at det godt kan være, vi ikke skal være med i bankpagten, fordi det ville være uklogt.

Lykke Friis havde hørt P1 til morgen, hvor erhvervsminister Ole Sohn havde givet udtryk for, at det europæiske patent nærmest var hjemme. På den baggrund spurgte hun statsministeren, hvor langt man var i forhandlingerne, og hvor knasterne var.

Statsministeren havde været meget glad for, at der var kommet en ny fransk præsident, fordi der nu kom mere fart på de skibe, man allerede havde sat i søen. Lykke Friis mente egentlig ikke, der var tale om ny vind i sejlene, idet de ting, der er vedtaget, er ting, som lå på bordet i forvejen. Hun spurgte, hvor der er tale om nye penge. Er der kun tale om nye penge til Den Europæiske Investeringsbank? Hun ville gerne vide, om statsministeren mente, der ville blive tale om suverænitetsafgivelse i forbindelse med bankunionen, og om den på nogen måde ville være i konflikt med vort euroforbehold.

Selv om regeringen havde sagt, at den ville prøve at bygge bro mellem eurolande og ikke-eurolande, måtte man nøgternt konstatere, at splittelsen i dag er større end nogen sinde før.

Hun syntes, det lød som en meget negativ melding, når statsministeren siger, vi ikke skal hæfte for andres gæld, idet vi i Danmark har en voldsom interesse i, at euroen kommer til at stå bedre. Hun gik ud fra, at solidaritet ikke var blevet et fremmedord i Danmark.

Statsministeren medgav, at de emner, der indgår i vækstpagten, er blevet drøftet i ganske lang tid. Det har man gjort under de fire topmøder, der har været under det danske formandskab, og det gjorde vi også i maj. Hun syntes sagtens, man kunne se vækstpagten som en forlængelse af de topmøder, der har været, og af det konstante pres, der fra det danske formandskabs side har været for at diskutere vækst og beskæftigelse. Når man ser på, hvad der er sket siden maj, er der foreslået en reel kapitaludvidelse for Den Europæiske Investeringsbank på 10 mia. euro. Det er da noget nyt. Udover det understregede Det Europæiske Råd i konklusionerne i maj, at vi skulle mobilisere de EU-politikker, som kan skabe vækst. Siden har vi opnået førstebehandlingsaftaler med Europa-Parlamentet om standardisering og om energieffektiviseringsdirektivet, og måske kommer der også en aftale om patentet. Projektobligationer er også noget, vi har opnået enighed om. Man har omprogrammeret strukturfondsmidlerne, så de er blevet mere vækstrettede. Det er alt sammen ting, som er sket siden maj.

Med hensyn til Per Clausens spørgsmål om, hvorvidt vi skal være med i en bankpakke eller ej, sagde statsministeren, at hun ikke mente, det gav mening at tage stilling til det på nuværende tidspunkt, så længe vi ikke ved, hvad vi konkret skal forholde os til. Men kommer den til at indeholde suverænitetsafgivelse, må vi have diskuteret i dybden, om vi skal være med. Statsministeren gentog, at hun mente, det ville være meget svært at bede danske skatteborgere om at hæfte for gæld stiftet i andre lande.

Der er ikke nye penge i forbindelse med strukturfondsmidlerne, sagde statsministeren til Lykke Friis, men der er nye penge til Den Europæiske Investeringsbank.

Begge dele handler om at få gearet nogle penge, således at man også får inddraget private midler.

Statsministeren mente, at valget af en ny præsident i Frankrig havde været med til at bane vejen for, at der kunne blive vedtaget en vækstpakke. Hvis mange arbejder i samme retning, kan man få en fornuftig vækstpakke på nuværende tidspunkt. Det mente statsministeren, EU har brug for.

Statsministeren sagde til Lykke Friis vedrørende bankunionen, at nogle af reglerne vil komme til at gælde alle 27 lande, mens andre af reglerne kun kommer til at gælde eurolandene. Derfor kan den komme til at berøre vort euroforbehold, og den kan indebære suverænitetsafgivelse. Det vil vi blive klogere på, når vi kender den mere konkret.

Patentet er ikke i hus endnu, men vi arbejder hårdt på det. En af knasterne er, hvor kontoret skal ligge. Vi vil anse det for en stor ting, hvis det efter 30 års forhandlinger kan lykkes at få patentet i hus.

Per Clausen spurgte, om det, statsministeren sagde om, at vi nu slutter en cirkel, betyder, at den generelle politik i EU i dag er præcis den samme som den var, da Danmark overtog formandskabet, og at det er helt forkert, hvad der har stået i pressen om, at der skulle være en kæmpemæssig vækst- og jobpagt på vej.

Han gentog sit spørgsmål om, hvorvidt der er inddraget andre elementer i det europæiske semester.

Han var helt med på, at man ikke kunne tage stilling til en bankunion, før man vidste, hvordan forhandlingerne faldt ud. Blot var han bange for, at man ville blive ved med at sige, at det var for tidligt at tage stilling, til man lige pludselig sagde, at nu var vi nødt til at være med. Men han anerkendte, at statsministerens indgangsbøn denne gang var betydelig mere skeptisk, end den plejede at være.

Lykke Friis konstaterede, at de eneste nye penge, der var tale om, var de 10 mia. euro til Den Europæiske Investeringsbank.

Hun gentog sit spørgsmål om, hvorvidt solidaritet er blevet et fremmedord i Danmark. Hun kunne godt tænke sig en anden melding end, at vi ikke vil betale noget. Hvis euroen går nedenunder og hjem, får det uoverskuelige konsekvenser for vort største eksportmarked, Tyskland. Så kommer danske borgere sandelig også til at betale. Derfor spurgte hun, hvad der egentlig er Danmarks overordnede strategi vedrørende euroen.

Statsministeren var ikke enig i, at der er tale om en lille vækstpakke. Hun syntes, det var en fornuftig vækstpakke inden for de økonomiske muligheder, vi har i Europa.

I forbindelse med projektobligationer er der ligesom med Den Europæiske Investeringsbank tale om at geare pengene, sådan at vi kan skabe mere vækst. De er et eksempel på et partnerskab mellem det offentlige og de private.

Der er sket meget gennem de sidste 6 måneder. Vi har fået en finanspagt, vi har fået lånemekanismer til Grækenland og til Spanien, og oven i det får vi nu også en vækstpagt.

Det er første gang, vi gennemlever et helt europæisk semester med landespecifikke anbefalinger. Landene skal nu gå hjem og lave reformer, bl.a. på arbejdsmarkedet, som kan skabe vækst og jobs. Reforme er noget, der laves i de enkelte lande, men de får også betydning for andre lande. Det er derfor, man har taget sagen op på EU-niveau. Statsministeren mente, det europæiske semester også handlede om jobs.

Statsministeren forstod ikke rigtig Lykke Friis' insisteren på, at der ikke er sket noget nyt. Meget af det, vi har arbejdet på i løbet af de sidste 6 måneder, er det lykkedes at gennemføre i løbet af den sidste månedstid. Bl.a. på grund af det franske præsidentvalg, men også fordi andre, herunder den tyske kansler, har været optaget af vækstdiskussionen. Man kunne altid ønske, at man var gået videre, og at der var flere nye penge, men det er, hvad medlemslandene kan rumme i den økonomiske situation, de står i.

Statsministeren syntes ikke, det var ligegyldigt, at man diskuterede en omprogrammering af strukturfondsmidlerne.

Hun var enig med Lykke Friis i, at solidaritet ikke er et fremmedord, hverken herhjemme eller på europæisk plan. Statsministeren mente, Europa har gjort meget i de sidste 6 måneder. Der har været en stærk solidaritet, primært blandt eurolandene, men Danmark har ikke sat sig uden for den solidaritet. Vi har bl.a. bidraget med penge til IMF. Statsministeren syntes, vi har vist, at vi er parat til at påtage os et ansvar.

Krisen er ikke euroens skyld, og vi skal gøre os fuldstændig klart, at Danmark er dybt afhængig af, hvad der foregår i eurolandene. Derfor har vi en meget kontant interesse i, at vi får en styrket euro. Det var en af begrundelserne for, at vi var med i finanspagten.

Per Clausen mente nok, det var at strække solidaritetsbegrebet lidt for langt, når det betød, at danske skatteydere skulle være med til at betale penge til europæiske banker. Derfor syntes han, statsministerens udgangspunkt var fornuftigt.

I anledning af statsministerens udtalelse om, at reformer på arbejdsmarkedet vil skabe øget beskæftigelse, pegede Per Clausen på, at formålet med arbejdsmarkedsreformerne var at øget udbuddet af arbejdskraft. Derfor spurgte han, om statsministeren ikke mente, udbuddet af arbejdskraft var rigeligt stort.

Eva Kjer Hansen tog udgangspunkt i statsministerens udtalelse om, at en styrkelse af euroen overordnet set er i Danmarks interesse, og spurgte, om statsministeren så ikke er glad for, at der kommer en bankunion blandt eurolandene.

Når statsministeren siger, at man altid kunne ønske sig at gå videre, hvad kunne man så tænke sig at gøre yderligere?

Med hensyn til strukturfondene var det for Eva Kjer Hansen stadig væk uklart, hvordan man kunne kanalisere strukturfondsmidler over i vækst og jobs.

Nu bliver patentsagen i medierne udråbt som en af de store sejre for det danske formandskab, og erhvervsministeren siger, at hvis det lykkes at få aftalen igennem, er det den største sejr for det danske formandskab. Hun spurgte, om stats-

ministeren også mener det, og om det vil være det største nederlag, hvis det ikke lykkes.

Karina Adsbøl mente, vi var kommet langt, når statsministeren sagde, at danske skatteydere ikke skal betale andre landes gæld. Hun spurgte, om regeringen vil holde en folkeafstemning, hvis der blive tale om at gå med i en bankunion. Hun bad statsministeren bekræfte, at vi ikke vil afgive suverænitæt uden at spørge danskerne.

Lykke Friis syntes ikke, hun fik svar på sit spørgsmål om, hvor mange penge der er nye.

Der står meget i van Rompuys papir, og meget af det er fortsat ukonkret, men hvordan stiller regeringen sig til det sidste punkt, han er inde på, nemlig at man skal styrke den demokratiske legitimitet i EU. Det mente hun havde været meget fraværende i regeringens håndtering af den mere fremadrettede debat. Der ligger forskellige udspil på bordet, bl.a. om en valgt kommissionsformand. Hvad er statsministerens holdning til, om der er behov for at styrke den demokratiske legitimitet i EU?

Statsministeren svarede Per Clausen, at hun mente, den økonomiske politik skulle tilrettelægges sådan, at man kiggede både på udbuddet af arbejdskraft og på at skabe vækst og stimulere økonomien. Det er præcis det, regeringen i samarbejde med Enhedslisten har forsøgt at gøre herhjemme.

Statsministeren sagde til Eva Kjer Hansen, at det må afhænge af det nærmere indhold, om regeringen vil være tilhænger af en bankunion. Men det har været vigtigt for regeringen at signalere, at vi selvfølgelig ikke uden videre vil bede danske skatteborgere om at hæfte for gæld i andre lande. Nu må vi så se, hvordan det ender.

Når statsministeren sagde, at "man" altid kunne ønske sig at gå videre, havde hun tænkt på Enhedslisten. Regeringen har intet ønske om at bruge flere penge på vækstpagten, end vi allerede gør.

Statsministeren havde ikke hørt udsendelsen i P1 samme morgen, men hvis det lykkes at få vedtaget patentet, vil vi opfatte det som en vigtig ting.

I relation til Karina Adsbøls spørgsmål sagde statsministeren, at hun mente, det var for tidligt at diskutere, hvordan vi eventuelt skulle ratificere noget, som der endnu ikke er taget beslutning om.

Statsministeren svarede Lykke Friis, at der er tale om nye penge i relation til Den Europæiske Investeringsbank, og der er også visse nye penge til projektopligninger, men udover det er der ikke tale om nye penge.

Med hensyn til om der er et legitimitetsproblem i EU, sagde statsministeren, at hun mente, at de beslutninger, der træffes i EU, træffes af demokratisk valgte ledere, så på den måde er der ikke et legitimitetsproblem, men diskussionen om bankunion er helt ny, og derfor er det relevant at stille spørgsmålet, om de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet kan få en stærkere involvering i den fase, vi er i på nuværende tidspunkt.

Lykke Friis læste ikke forslaget om projektobligationer sådan, at der er tale om nye penge.

Karina Adsbøl mente, statsministeren måtte kunne svare på, om hun ville lade danskerne stemme, hvis der bliver tale om suverænitetsafgivelse.

Statsministeren erkendte i svaret til Lykke Friis, at med hensyn til projektobligationer kan man altid diskutere, om der er tale om nye penge, men pengene er ikke afsat i denne sammenhæng tidligere. Med disse projektobligationer forsøger man at gøre tingene på en ny måde og dermed give et lille skub i retning af vækst.

Statsministeren svarede Karina Adsbøl, at det som nævnt ikke gav så megen mening at tage stilling til, hvilken ratifikationsprocedure der skal følges, så længe vi ikke ved, hvad det handler om, og vi ikke ved, om Danmark skal deltage.